

09/11/2009

Societat | 00:34 h.

09/11/2009

El comunisme a debat, vint anys després del mur

Avui fa vint anys que la caiguda del mur de Berlín marcava l'inici del fi d'una era. L'Europa dels dos blocs veia com desapareixia el gran símbol divisor i capitalisme i comunisme afrontaven un futur ben distint. El secretari executiu de Relacions Internacionals de CiU, **Carles Llorens**, i el **coordinador general d'EUiA** i membre del **Partit dels i les Comunistes de Catalunya (PCC)**, **Jordi Miralles**, debaten sobre la ideologia i el sistema que un dia va plantar cara al capitalisme.



Si fem balanç històric, hem de definir el comunisme com un sistema generador de solucions o de conflictes?

Llorens. Històricament, el comunisme, ni ha resolt la pobresa, ni ha portat prosperitat enlloc. Sí que ha generat conflictes, desestabilització i, quan ha arribat al poder, inevitablement totalitarisme. No hi hauria d'haver debat al respecte, davant del totalitarisme només hi pot haver radicalitat democràtica.

Miralles. Totes les societats viuen en conflicte i tenen contradiccions. Els comunistes proposem i impulsem alternatives per a poder transformar una realitat que no ens agrada i, per tant, aportem solucions.

Quins han estat els principals errors que han portat al comunisme a la situació actual?

Llorens. El comunisme no ha funcionat perquè no ha entès bé la naturalesa humana i la dinàmica social. El ser humà té el desig de ser important, de progressar, de prosperar. Això, que en una societat lliure queda canalitzat, en una societat socialista està mal vist.

Miralles. Els principals errors passen pel fracàs de l'experiència del socialisme real, la no actualització ideològica i programàtica i la divisió viscuda per diversos partits comunistes.

I els punts forts?

Llorens. El comunisme va ser atractiu perquè prometia una societat sense classes i sense injustícies socials, un lloable objectiu que no només no va aconseguir, sinó que va pervertir completament. Els dos únics règims dels món que avui es reconeixen comunistes, Cuba i Corea, han implantat noves monarquies familiars.

Miralles. La lluita per la igualtat i la formació de les persones, la protecció social i el dret al treball, la lluita per la pau, el compromís amb l'alliberament dels pobles i la lluita anticolonialista són conquestes i eren -i són- objectius dels comunistes.

Quina valoració cal fer-ne dels seus líders?

Llorens. El gran escriptor txec Milan Kundera va dir que si algú, de bona fe, havia cregut en les promeses del comunisme, veient els resultats, s'hauria d'arrancar els ulls. No crec en la frase en un sentit literal, però sí metafòric. Es jutja amb molta contundència el nazisme, el feixisme, el franquisme i les dictadures argentina i xilena però no puc comprendre perquè no es jutja amb la mateixa contundència el comunisme. Amb Stalin i Mao al capdavant, per exemple, els comunistes han comès atrocitats terribles.

Miralles. El projecte dels comunistes és col·lectiu, però evidentment molts dirigents comunistes han marcat la història del segle XX a Catalunya, Espanya i el món. Joan Comorera, Pere Ardiaca, Gregori López Raimundo, Dolores Ibarruri "La Pasionaria", Ho Chi Ming, Mao, Antonio Gramsci, Fidel Castro, Che Guevara, Lenin. Sense les elaboracions i pràctiques d'aquests dirigents revolucionaris (i d'altres) no es poden analitzar els avenços civilitzadors que ha viscut el món.

Més enllà del sistema; la ideologia i les idees comunistes tenen sentit avui dia?

Llorens. Avui no tenen cap sentit ideologies que neguen la llibertat, la democràcia i que, indefectiblement, acaben no respectant els drets humans. El comunisme no només no dona marge de maniobra a la personalitat individual, és també una ideologia que no és capaç de gestionar una societat complexa com la del segle XXI.

Miralles. Evidentment. Lluitar per aconseguir una societat de persones lliures i iguals, en una terra habitable és plenament vigent. La crisi econòmica del capitalisme i la crisi ecològica són dues cares d'un mateix perill del capitalisme globalitzat contra la humanitat.

Què n'ha quedat del sistema comunista en la nostra societat?

Llorens. No en queda res. El comunisme va ser un fracàs absolut, una ruïna per les societats a les quals es va aplicar. Ruïna econòmica i també moral. Havia de portar la prosperitat general i ha generalitzat la misèria. Havia de crear "l'home nou" i ha creat el dictador, el 'xibato', el delator. Podem debatre-ho tant com es vulgui però el comunisme no pot ser sinó condemnable.

Miralles. Consciència, compromís i necessitat d'organització social. La lluita contra el feixisme i l'imperialisme, el compromís amb la lluita contra les desigualtats i per la justícia social. Posar l'economia al servei de les persones i la democratització de l'economia, la necessitat d'aconseguir l'aplicació del conjunt dels drets humans, el reconeixement dels drets dels pobles a decidir.

Creu que el comunisme pot adaptar-se a la societat actual?

Llorens. El comunisme no és adaptable a la modernitat tot i que els comunistes han tingut una gran capacitat per fer-ho. A Europa s'han camuflat en verds, ecologistes, feministes, altermundistes, anti-globalitzadors, anti-capitalistas, socialistes, social-demòcrates, demòcrates. Han pervertit, però,

tots aquests valors que diuen representar i continuen representant un perill en les comunitats en les quals penetren. Unes vegades generen desestabilització, d'altres un fre al veritable desenvolupament que, sempre i sense excepció, passa pel treball i la feina ben feta.

Miralles. Encara estem fent-ho. La realitat, però, a nivell internacional, és que l'actualització dels comunistes ha arribat tard.

Quin futur espera a aquells territoris que encara es regeixen per sistemes comunistes?

Llorens. El futur no es pot preveure. El que sí sé és el present del país comunista que millor conec, Cuba. Un present de misèria econòmica i moral per una població condemnada dia a dia a “resolver”, que vol dir omplir cada dia el plat. El règim continua imposant la manca de llibertat, davant una grandíssima indiferència d'opinions públiques com la catalana, l'espanyola o la llatinoamericana

Miralles. Hi ha països on els comunistes són al poder, organitzacions d'esquerres i populars d'Amèrica Llatina que han arribat al govern per avançar en el socialisme del segle XXI. A Europa, l'esquerra, s'actualitza i estem obrint noves aliances. El món necessita canvis econòmics, social i ambientals que no són possibles sense la contribució dels comunistes.



20 **Jordi:** No hi ha res a debatre. El comunisme era (i és) un règim totalita...